

TEKMOVANJE ZA TURISTIČNEGA VODNIKA

BLED

SLOVENSKI BISER

Slika 1: Mesto Bled

Avtorica: Antonela Todorovska

Mentor: Andrej Purgaj

Maribor, 2023

KAZALO VSEBINE

UVOD.....	3
MESTO BLED.....	3
BLEJSKO JEZERO.....	4
NASTANEK JEZERA.....	4
TERMALNI VRELCI.....	4
SIMBOL BLEJSKE KULINARIKE.....	5
KAJ JE BLEJSKA KREMNA REZINA - KREMŠNITA?.....	5
VSEBINSKI PROGRAM VODENJA.....	5
TEHNIČNI NAČRT VODENJA.....	6
OPIS ODSEKOV VODENJA.....	7
1.ODSEK: BLEJSKI GRAD.....	7
2.ODSEK: MUZEJ NA BLEJSKEM GRADU.....	8
3.ODSEK: CERKEV SV. MARTINA.....	8
4.ODSEK: MLINO PLETNA PRISTANIŠČE BLED.....	9
5.ODSEK: BLEJSKI OTOK.....	9
6.ODSEK: CERKEV MARIJINEGA VNEBOVZETJA.....	10
PREDVIDENI OGLEDI.....	10
KALKULACIJE.....	11
ZAKLJUČEK.....	11
VIRI VSEBINE.....	11
VIRI SLIK.....	12

UVOD

Sem Antonela Todorovska, dijakinja 3.c razreda srednje šole za gostinstvo in turizem Maribor. Za to tekmovanje sem se odločila, ker rada pripravljam seminarske naloge, saj rada spoznavam nove kraje in se že s pripravo teh nalog veliko naučim. Spoznaš, da tudi najmanjši kraji skrivajo veliko zgodovine in zanimivosti, ki jih spoznamo seveda če pokažemo zanimanje. Poleg tega sem tudi sama zelo komunikativna in rada vodim ljudi, da spoznajo naše prečudovite kraje. To temo sem si izbrala prav zato, ker je mesto Bled edinstvena mešanica kulture, zgodovine in velja za slovenski simbol lepote. Predstavlja tudi eno najbolj priljubljenih turističnih destinacij v Sloveniji tako za domače kot tudi tuje obiskovalce in z svojo gorsko klimo in neokrnjeno naravo je nekoč slovel kot zdravilišče s kopališči na svojem znamenitem Blejskem jezeru. V nalogi vam bom predstavila mesto Bled in pripravila enodnevni turistični program za 10 oseb oziroma dijakov. Naloga bo vsebovala tudi opis znamenitosti in ceno potovanja.

MESTO BLED

Bled je mesto in turistično središče s približno 5.000 prebivalci in središče Občine Bled v Sloveniji. Bled je naselje s središčem na vzhodnem obrobju Blejskega jezera, ob katerem leži na nadmorski višini 507,7 m, sredi razgibane, ledeniško preoblikovane pokrajine, na prehodu iz Radovljiške kotline v vzhodno vznožje Julijskih Alp. Bled je bilo od zgodnjega srednjega veka ime za fevdalno posest, ki je obsegala prostor med Savo Dolinko in Savo Bohinjko. Mestno naselje je pričelo nastajati sredi 19. stoletja, ko so po zemljiški odvezi kmetje najprivlačnejša kmetijska zemljišča ob vzhodni obali jezera pričeli prodajati premožnim meščanom za gradnjo počitniških vil in so se vasi Grad, Zagorice in Želeče pričele naraščati.

Leta 1951 je bil Bled v upravnem pogledu določen za mesto, izločeno iz okrajev, uradno pa je Bled status mesta oz. samostojnega naselja pridobil šele leta 1960. Na Bledu imajo poleg več hotelov sedež tudi Javni zavod Triglavski narodni park, Visoka šola za hotelirstvo in turizem Bled, IEDC poslovna šola Bled ter konferenčno-prireditvena Festivalna dvorana Bled. Blejski dnevi prikazujejo turistom izdelke domače in umetnostne obrti ter kulinarike, potekajo promenadni koncerti, na tradicionalno blejsko noč »zažarita« jezero in grad, ko prostovoljci v čolnih na jezersko gladino položijo okrog 15.000 lučk v jajčnih lupinah in poleg ognjemeta razsvetlijo jezero in njegovo okolico. Na Bledu poteka tudi tradicionalna etno-glasbena prireditev Okarina festival.

Slika 2: Bled nekoč

BLEJSKO JEZERO

Jezero, ki je dolgo 2,12 km in široko od 0,5 do 1 km, ima poleti vodo primerno za kopanje, ki se na površini segreje do 25 °C in do jeseni ohrani do 18 °C. Pozimi pa se temperatura spusti na 4 °C, med zelo mrzlimi zimami površina jezera tudi zamrzne. Na jezeru se nahaja Blejski otok s cerkvijo Marijinega vnebovzetja, kamor prepeljujejo ljudi z blejskimi pletnami.

Slika 3: Bled pozimi

Slika 4: Bled poleti

NASTANEK JEZERA

Edinstvena oblika jezera kot ga poznamo danes, ni nastala naključno. Nekoč je bila na njegovem mestu tektonska kotanja, ki jo je skozi leta izklesal bohinjski ledenik. Na poti ga je ovirala ogromna skala, katero je tako vztrajno brusil, da je od nje ostal samo še današnji otok. Led se je stopil, kotlino je zalila voda in nastalo je Blejsko jezero, ki s svojo globino, ponekod tudi do 30 metrov. Jezero gosti 19 različnih vrst rib, kot so krapci, somi in jezerske postrvi, na svoji gladini pa omogoča domovanje racam mlakaricam in labodom ter pestremu rastlinju.

TERMALNI VRELCI

Tektonska zasnova jezera ni zahvalna le za edinstveno obliko jezera, pač pa tudi za številne termalne vrelce na vzhodni strani jezera, katerih temperatura se ne spusti pod 20 °C. Termalni vrelci so danes zajeti v treh hotelskih bazenih Grand hotela Toplice ter hotelov Park in Rikli Balance. V hotelih Park in Rikli Balance vodo dodatno ogrevajo, medtem ko se v Grand hotelu Toplice lahko osvežite s pravo termalno vodo pri 22 °C. Samo jezero lahko poleti doseže temperaturo do 25 °C, pozimi pa se temperatura spusti na 4 °C, med zelo mrzlimi zimami površina jezera tudi zamrzne.

SIMBOL BLEJSKE KULINARIKE

Ta naslov že več desetletij pripada kremni rezini. Ponujajo jo v številnih slaščičarnah po Sloveniji, ampak prava, blejska, je le ena. Ištvan Lukačevič, nekdanji vodja slaščičarne hotela Park, je dolgo preizkušal recepte in različne kombinacije sestavin, preden mu je uspelo. Še dandanes slovijo kremne rezine, ki jih prav v tej slaščičarni pripravljajo že od leta 1953, torej skoraj 70 let. Originalne kremne rezine se pripravljajo vsak dan sveže iz naravnih sestavin, prodajajo pa jih v Kavarni Park, nasproti hotela.

KAJ JE BLEJSKA KREMNA REZINA - KREMŠNITA?

Zlato zapečena podloga iz listnatega testa, narejenega z maslom in ne margarino, slastna vanilijeva krema, ravno prav gosta, da se ob rezanju ne razleze in da je okus tako popoln, stepena sladka smetana, v ravno pravem razmerju z vanilijevo kremo, in ponovno hrustljivo listnato testo potreseno s sladkorjem v prahu. Je priznana jed z nacionalnim poreklom.

Slika 5: Blejska kremšnita

VSEBINSKI PROGRAM VODENJA

BLLED - SLOVENSKI BISER - 26.5.2023

Število oseb: 10

Zbirno mesto: Parkirišče pred Blejskim trgom

Ura: 10.00

Ob 10.00 se zberemo na parkirišču pred Blejskim gradom in se skupaj odpravimo do naše prve ogledne točke - **Blejski grad** - je eden najbolj očarljivih in romantičnih gradov v Sloveniji z bogato in pestro zgodovino. Na tem gradu se nahaja tudi muzej - **Muzej na Blejskem gradu**, ki predstavlja najstarejšo zgodovino Bleda, vse od prvih izkopenin ter grad do posameznih stopnjah zgodovinskega razvoja z opremo, ki je značilna za tisti čas. Imeli bomo ogled muzeja nato pa sledi prosti čas za kavo in "fotke" na gradu s prečudovitim razgledom na Blejsko jezero z otokom in Julijske Alpe. Po tem se bomo peš odpravili do **cerkve Sv. Martina** - zgrajena je bila leta 1905, na mestu kjer je že prej stala gotška cerkev iz 15. stoletja. Po ogledu cerkve se bomo sprehodili ob blejskem jezeru do **Restavracije Julijana**, kjer imamo rezervirano kosilo - seveda nas za konec še čaka zaslužena tradicionalna Blejska kremšnita!!! Po kosilu sledi prosti čas za spoznavanje in ogled mesta, kavo, nakup spominkov.... Nato se bomo vkrcali na ladjo in odpluli proti **Blejskemu otoku**. Ko prispemo na otok se bomo malo razgledali okoli in se nato napotili v **cerkev Marijinega vnebovzetja**, kjer bomo spoznali zgodovino

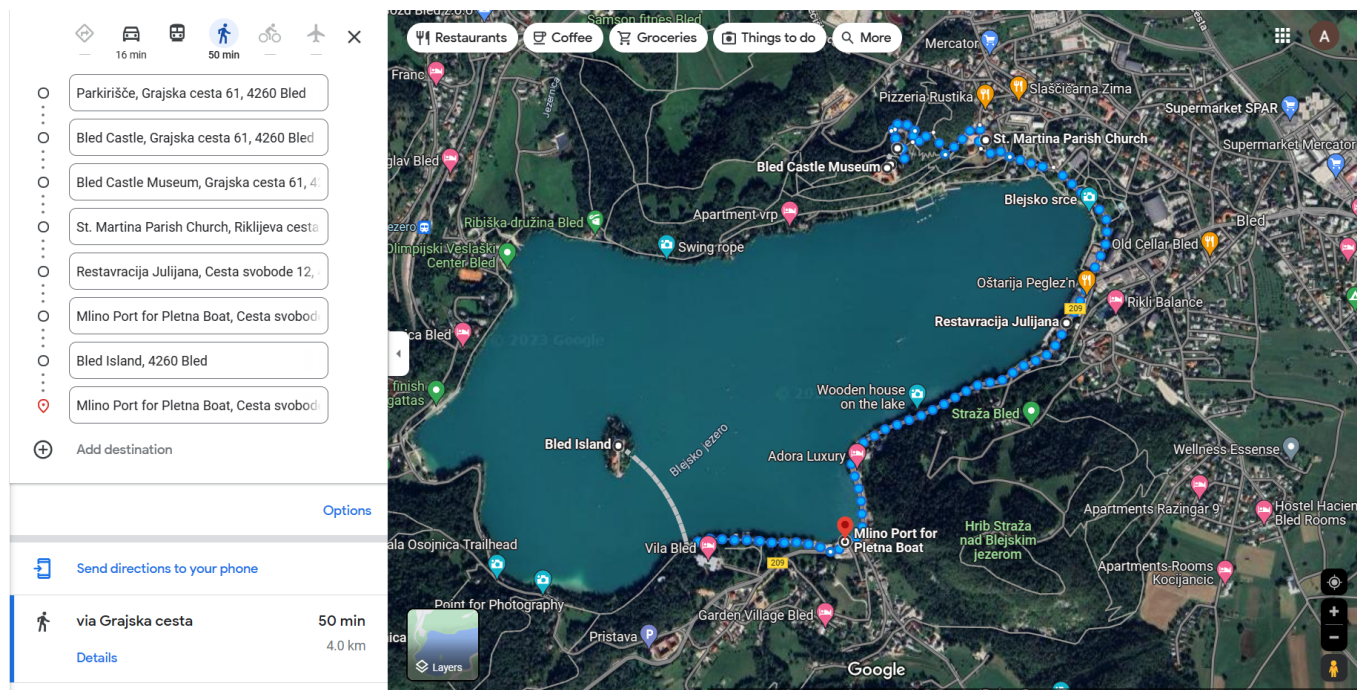

cerkve, njeno notranjost in legendo o zvonu želja. Po ogledu cerkve imamo še nekoliko prostega časa na otoku, kjer se nahajata tudi slaščičarna Potičnica in trgovinica s spominki. Čaka nas še plovba nazaj in s tem tudi konec naše enodnevne dogodivščine.

Slika 6: Blejski grad

TEHNIČNI NAČRT VODENJA

URA	DEJAVNOST	ŠTEVILO KM/M
10.00 - 10.25	Ogled Blejskega gradu	/
10.30 - 11.10	Ogled muzeja na Blejskem gradu	/
11.10 - 12.00	Prosti čas na Blejskem gradu	/
12.00 - 12.10	Hoja od Blejskega gradu do cerkve Sv. Martina	500m
12.10 - 12.30	Ogled cerkve Sv. Martina	/
12.30 - 12.40	Hoja ob Blejskem jezeru do restavracije Julijana	850m
12.40 - 13.50	Kosilo v restavraciji Julijana	/
13.50 - 14.50	Prosti čas za kavo, nakup spominkov, sprehod po mestu	/
14.50 - 15.00	Hoja do Mlino Pletna pristanišče Bled	1,1km
15.00 - 15.25	Plovba z ladjo do Blejskega otoka	/
15.25 - 15.45	Kratek razgled otoka	/
15.45 - 16.10	Ogled cerkve Marijinega vnebovzetja	/
16.10 - 17.00	Prosti čas na otoku	/
17.00 - 17.25	Plovba nazaj do mesta	/

Slika 7: Zemljevid ogledov mesta Bled

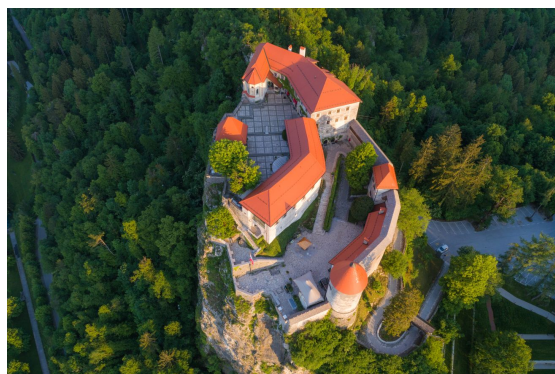
OPIS ODSEKOV VODENJA

1. ODSEK: BLEJSKI GRAD

Zgodba o gradu sega v daljno leto 1004, ko je nemški cesar Henrik II. podaril blejsko posest briksenškemu škofu Albuinu. Takrat je na mestu današnjega gradu stal samo romanski stolp, ki ga je varovalo obzidje. Prvi grad so škofje zgradili okoli leta 1011, njegova prvotna naloga pa je bila obrambne narave. V zrelem srednjem veku so dogradili še dodatne stolpe in izpopolnili utrdbeni sistem z obzidjem in dvžnim mostom nad jarkom. Jarek je danes zasut, vendar prizor vseeno spodbuja domišljijo. Za grad je značilna dvojna struktura –

utrjen osrednji del, namenjen bivanju fevdalnih gospodov in zunanji del z obzidjem. Leta 1511 je grad močno poškodoval potres, vendar je bil obnovljen in takrat dobil današnjo podobo. Grajske stavbe so okrašene s poslikavami grbov, naslikanih v fresko tehniki, nekateri pa so tudi vklesani v kamen. Ob zgornjem dvorišču je muzej, ki predstavlja najstarejšo zgodovino Bleda. Z zgornjega dvorišča pot vodi še do grajske kapele, trgovine s spominki ter restavracije. Na grajskem dvorišču se v toplih mesecih odvijajo številne kulturne prireditve,

Slika 8: Blejski grad

še posebej cenjeni so srednjeveški dnevi, ko vitezi ljudem prikažejo življenje v srednjem veku.

2.ODSEK: MUZEJ NA BLEJSKEM GRADU

Bled z okolico je izjemen primer tega, kako so ljudje skozi tisočletja uporabljali svoje okolje glede na naravne danosti in pogoje bivanja ter kako se je razvijala njihova kultura. O tem pripoveduje muzejska razstava, ki jo je v 14 sobah nekdanjih bivalnih prostorov na gradu postavil Narodni muzej Slovenije v sodelovanju z več drugimi slovenskimi muzeji in zasebniki. Na razstavi predstavljene originalne predmete (skupaj okoli 400) in replike

Slika 9: Muzej na Blejskem gradu

dopolnjujejo rekonstruirane podobe nekdanjih prebivalcev, makete blejskega gradu in reliefni model blejske pokrajine. Virtualna filmska prikaza govorita o delovanju bohinjskega ledenika in o stavbno-zgodovinskem razvoju blejskega gradu. Kratki dokumentarni filmi z bogatim slikovnim gradivom in originalnimi posnetki pokažejo arheološko dediščino starodavnega Bleda, začetek zdraviliškega turizma, bohinjsko železnico ter različne kulturne in športne prireditve na Bledu.

3.ODSEK: CERKEV SV. MARTINA

Slika 10: Cerkev sv. Martina

Neogotska cerkev na Bledu je posvečena Sv. Martinu. Zgrajena je bila leta 1905, na mestu kjer je že prej stala gotška cerkev iz 15. stoletja. Prva kapela pa je bila postavljena že pred letom 1000. Načrte za gradnjo nove cerkve je prispeval profesor Friedrich von Schmidt. Načrti so bili nekoliko spremenjeni, predvsem glede notranje opreme, kar je naredil arhitekt Josip Vancaš. Večina plastik je delo Ivana Vurnika iz Radovljice, narejene pa so iz najboljšega marmorja. V letih 1932 in 1937 je akademski slikar Slavko Pengov cerkev poslikal s freskami. Pred njo stoji vrtno znamenje, ki je projektno delo arhitekta Jožeta Plečnika, pred drugo svetovno vojno. Ohranjeno obzidje, zgrajeno v 15. stoletju, spominja na dobo turških vpadov v naše kraje. Prvotno je cerkev imela tri oltarje: glavni iz kararskega marmorja, ki ga je izdelal Fellner iz Lipnice, kipi pa so delo Pavlina iz Radovljice. Stranski oltar: Srca Jezusovega, menza in nastavek sta iz marmorja, v sredini je kip Srca Jezusovega, pri straneh pa kipa Marije in Sv. Jožefa. Oltar Rožnovenske Matere božje, menza in podstavek sta iz marmorja, ob straneh sta Sv. Blaž in Anton Puščavnik. K bogoslužju in molitvi vabijo bronasti zvonovi iz leta 1922, ki so delo mariborske livarne Buehel.

4. ODSEK: MLINO PLETNA PRISTANIŠČE BLED

PREVOZI S PLETNO - gre za dejavnost, ki se opravlja samo na Blejskem jezeru s specifičnimi čolni, značilnimi za to območje, saj jih najdemo samo na Blejskem jezeru in so tako kot gondole v Benetkah prepoznavni simbol Bleda. Pletna je okoli dva metra širok in sedem metrov dolg leseni čoln. Danes čolnarji delujejo v okviru čolnarskega združenja Mlino. Na Bledu so v večjem številu romali na Blejski otok že v 12. stoletju. Ob tem se je

pokazala potreba po prevozu ljudi in tovara do proštije in Marijine cerkve na Blejskem otoku. Ta značilna blejska dejavnost se je ohranila, ker drugačen način prevoza na Blejski otok niti v današnjem času ni smiselno. Prevažanje ljudi po jezeru s pletnami je pomembno za ohranjanje naravnega okolja in občutljivega ekosistema Blejskega jezera, ki bi ga lahko prizadela plovila na pogone, ki omogočajo večje hitrosti ali škodijo okolju.

Slika 11: Vožnja s pletno na Blejskem jezeru

5. ODSEK: BLEJSKI OTOK

Blejski otok je majhen otok, ki se nahaja sredi Blejskega jezera in na katerem stoji zanimiva baročna cerkev Marijinega vnebovzetja. Na otok se lahko odpravite s tradicionalnim blejskim čolnom, ki jim pravijo pletna in ga poganja kramar ali pa najamete čoln in veslate sami. Blejski otok naj bi bil poseljen že v mlajši kameni dobi, vendar le kot začasna ribiška postojanka. V 17. stoletju sta bila na otoku zgrajena znamenito kamnito stopnišče z 99 stopnicami in kapelica Matere božje. Otok je znan tudi po zvonjenju na zvon. To naj bi po ljudskem izročilu izpolnilo vse želje tistemu, ki pozvoni nanj. Na Blejskem otoku lahko vidite tudi gotski svetilnik, ki se nahaja v bližini južnega vhoda v cerkev in baročni kip Marije Magdalene. V zimskem času se lahko na otok odpravite tudi peš, če je dovolj mrzlo, da zamrzne jezerska gladina. Blejski otok je čudoviti kraj za romantično poroko.

Slika 12: Blejski otok

6. ODSEK: CERKEV MARIJINEGA VNEBOVZETJA

Že v 7. ali 8. stoletju po Kristusu je v zgodovini Blejskega otoka poseben pomen pripadel manjšemu svetišču, ki je bilo posvečeno Devici Mariji. Tudi v ohranjenih povestih in legendah o nastanku otoka ima osrednje mesto prav skromna kapelica, ki naj bi jo Stvarnik pred pašno živino zavaroval z mogočnim jezerom. Prvotno naj bi bilo svetišče leseno, kasneje pa večkrat prezidano. Še danes je v cerkvi Marijinega Vnebovzetja tako mogoče občudovati sakralno umetniško dediščino. Ohranjene so nekatere gotske prvine, po dveh večjih potresih pa je cerkev svojo sedanjo baročno podobo dobila konec 17. stoletja. Ob južnem delu cerkvene apside je v osi prehoda med cerkvijo in vhodom v zvonik postavljen gotski svetilnik. Je prostostoječi slop ali steber z značilnim odprtim, tabernaklju podobnim nastavkom, v katerem je nekoč gorela večna luč za verne duše.

Slika 13: Cerkev Marijinega vnebovzetja

PREDVIDENI OGLEDI

	OGLED/PROGRAM	URA NAJAVE	KONTAKT	CENA
1.	Blejski grad in muzej - vstopnina	10.00 - 12.00	Odpiralni čas in cenik - Blejski grad (blejski-grad.si)	8,50€ na osebo 85€ na skupino (8,50€ * 10)
2.	Restavracija Julijana - kosilo	12.40 - 13.50	The Julijana Restaurant - Sava Hotels & Resorts (sava-hotels-resorts.com)	28€ na osebo 280€ na skupino (28€ * 10)
3.	Vožnja z ladjo - vstopnina	15.00 - 15.25 - prihod 17.00 - 17.25 - odhod	Obisk otoka Blejski otok	8,50€ na osebo 85€ na skupino (8,50€ * 10)

KALKULACIJE

V ceno so vključene vstopnine, kosilo, vožnja z ladjo in cena vodenja.

Blejski grad in muzej - vstopnina	85€ (8,50€ * 10)
Restavracija Julijana - kosilo	250€ (25€ * 10)
Vožnja z ladjo - vstopnina	85€ (8,50€ * 10)
Cena turističnega vodnika	100€
SKUPAJ	520€ (42€ na osebo)

ZAKLJUČEK

S pripravo te seminarske naloge sem spoznala osnovne informacije o tej destinaciji pa tudi zgodovinske znamenitosti. Ugotovila sem tudi, da je potrebnega veliko truda pri sami organizaciji potovanj, saj le na ta način je lahko potovanje zanimivo in ostane v spominu.

VIRI VSEBINE

[Bled: edinstvena mešanica kulture, zgodovine in naravnih lepot - 24ur.com](#)

[Ideja za izlet: Blejsko jezero, slovenski biser v objemu Alp - Aktivni.si \(metropolitan.si\)](#)

[Bled - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](#)

[Blejsko jezero - Bled](#)

[Blejska kremna rezina - Bled](#)

[Muzej na Blejskem gradu - Narodni muzej Slovenije \(nms.si\)](#)

[Obisk otoka | Blejski otok](#)

[Cerkev Sv. Martina, Bled : Travel-Slovenia](#)

[Znamenitosti - Bled](#)

[Muzej na Blejskem gradu - Narodni muzej Slovenije \(nms.si\)](#)

[Ladijski linijski prevoz - Bled](#)

[Blejski grad | Kam za vikend](#)

[Cenik - Narodni muzej Slovenije \(nms.si\)](#)

[O gradu - Blejski grad \(blejski-grad.si\)](#)

[Cerkev Sv. Martina, Bled : Travel-Slovenia](#)

[The Julijana Restaurant - Sava Hotels & Resorts \(sava-hotels-resorts.com\)](#)

[Blejski grad \(blejski-grad.si\)](http://blejski-grad.si)
[Blejski grad - Bled](#)
[Blejski grad | Museums](#)
[Gorenjski glas | Pletne prepoznavni simbol Bleda](#)
[Bled - Blejski otok | KRAJI - Slovenija](#)
[Odpiralni čas in cenik - Blejski grad \(blejski-grad.si\)](http://blejski-grad.si)

VIRI SLIK

[Bled, Slovenia 2023: Best Places to Visit - Tripadvisor](#)
[4,200+ Lake Bled Summer Stock Photos, Pictures & Royalty-Free Images - iStock \(istockphoto.com\)](#)
[Conditus | Blejska kremšnita](#)
[Blejski grad | Kam za vikend](#)
[O gradu - Blejski grad \(blejski-grad.si\)](http://blejski-grad.si)
[Blejski grad \(blejski-grad.si\)](http://blejski-grad.si)
[Župnija | Družina – vsak dan s teboj \(druzina.si\)](http://druzina.si)
[Lake Bled: Exploring Slovenia's Romantic Alpine Retreat by Rick Steves](#)
[Blejski otok - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](https://wikipedia.org)
[Cerkev Marijinega vnebovzetja, Bled - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](https://wikipedia.org)